

II Lliçons Alois M. Haas

Occident és Orient Mística Europea i Budisme Zen

Barcelona, 18 i 19 de maig del 2006

Universitat Pompeu Fabra

PRESENTACIÓ:

Les Segones Lliçons Alois M. Haas, que es presenten aquest any amb el títol Mística Europea i Budisme Zen, volen oferir a la comunitat acadèmica i a la ciutadania en general els aspectes centrals d'aquestes dues tradicions espirituals d'Europa i d'Àsia, a càrrec de prestigiosos investigadors, com el filòsof Shizuteru Ueda, considerat el darrer gran representant de l'Escola de Kioto, i Alois M. Haas, internacionalment conegut pels seus estudis sobre mística europea, al qual estan dedicades aquestes jornades. Les darreres aportacions als estudis de mística seran tractades per investigadors d'universitats diferents d'Europa i d'Àsia en un seminari de portes obertes. L'exposició "Basho: la regió salvatge", a càrrec de l'artista xilè Fernando Prats, serà inaugurada expressament per a aquestes jornades.

CURRÍCULUM DELS PARTICIPANTS:

RAIMON AROLA

Professor de la Universitat de Barcelona

Raimon Arola és professor titular en la Universitat de Barcelona (Facultat de Belles Arts) on imparteix l'assignatura de Simbolisme. En el camp de l'estudi del significat simbòlic de les obres d'art i de la història de la religió ha publicat diversos llibres: *Simbolismo del templo* (Barcelona, 1986; red. 1999), *Las estatuas vivas. Ensayo sobre arte y simbolismo* (Barcelona, 1995), *El tarot de Mantegna* (Barcelona, 1997), *Los amores de los dioses. Mitología y alquimia* (Barcelona, 1999), *La cábala y la alquimia en la tradición espiritual de occidente, siglos XV-XVII* (Palma de Mallorca, 2002), *Images cabalistiques et alchimiques* (director, Paris, 2003), entre d'altres, així como nombrosos articles en revistes especialitzades. En l'actualitat està acabant una web dedicada a la relació entre les arts visuals i el pensament simbòlic tradicional (www.arsgravis.com).

RAQUEL BOUSO

Professora de la Universitat Pompeu Fabra

Raquel Bouso és llicenciada en Ciències de la Comunicació (UAB, 1995) i en Humanitats (UPF, 1997). Doctora en Humanitats per la UPF (2005). Professora associada a la Facultat d'Humanitats de la UPF, on imparteix Història de les Idees, i docent de Pensament i religió de l'Àsia Oriental en els Estudis d'Àsia Oriental de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Ha realitzat breus estades de recerca pre-doctoral al Departamento de Studi sull'Asia Orientale de la Università Ca'Foscari (Venècia, Itàlia), la Graduate School of Letters de la Universitat de Kioto (Japó), l'Institut für Philosophie de la Humboldt-Universität de Berlín (Alemanya) i al Nanzan Institute for Religion and Culture de la Nanzan University (Nagoya, Japó).

VICTORIA CIRLOT

Professora de Literatura Comparada. Universitat Pompeu Fabra

Victoria CirLOT és professora de Literatura Comparada a la Universitat Pompeu Fabra. S'ha dedicat a l'estudi de la literatura i de la mística medieval. Entre els seus llibres destaquen *Vida y visiones de Hildegard von Bingen* (Siruela, 1997 i 2000) i *La mirada interior. Escritoras místicas y visionarias de la Edad Media* (Martínez Roca, 1999; en col·laboració) *Figuras del destino. Mitos y símbolos de la Europa medieval* (Siruela, Madrid 2005); *Hildegard von Bingen y la tradición visionaria en Occidente* (Herder, Barcelona, 2005).

BLANCA GARÍ

Professora d'Història Medieval. Universitat de Barcelona

Blanca Garí és professora d'Història Medieval a la Universitat de Barcelona. Ha publicat diverses obres de místiques i místics medievals: *El espejo de las almas simples de Margarita Porete* (Icaria, 1996) *el Liber de Sancta Maria de Ramon Llull* (Corpus Christianorum, Brepols, 2003) i *La mirada interior. Escritoras místicas y visionarias de la Edad Media* (Martínez Roca, 1999; en col·laboració).

ANTONIO GONZALO

Profesor de Pintura. Universitat de Barcelona

Antoni Gonzalo és professor de la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona. El seu àmbit d'estudi se centra en la relació entre els camps de la filosofia de la religió, la mística i l'art contemporani. Ha publicat articles sobre aquests temes en revistes especialitzades de pensament i art como *Aurora*, *Convivium*, *Postdata*, *Suffí*, etc.

ALOIS MARIA HAAS

Professor emèrit de la Universitat de Zuric

Alois Maria Haas és professor emèrit a la Universitat de Zuric. Aquest destacat estudiós de prestigi internacional és autor de múltiples obres sobre literatura medieval alemanya i mística medieval. De la seva àmplia obra destaquen *Mystik als Aussage* (Suhrkamp, 1996), *Visión en azul. Estudios de mística europea* (Siruela, 1998), *Maestro Eckhart* (Herder, 2002), i la seva recent *Mystik im Kontext* (Peter Lang, 2004).

JAMES W. HEISIG

Professor al Nanzan Institut for Religion and Culture, Nagoya

James W. Heisig és investigador permanent del Nanzan Institute for Religion and Culture de Nagoya i professor a la Facultat d'Arts i Lletres a la Nanzan University. Després de completar els seus estudis a Europa (Ph.D.Cantab.), el Dr. Heisig ensenyà filosofia i religió als Estats Units i a l'Amèrica Llatina durant 5 anys. Va entrar al Nanzan Institute el 1978, d'on en fou director des de l'any 1991 fins al 2001. Ha estat autor, editor i traductor de més de 25 llibres, incloent *El cuento detrás del cuento: un ensayo sobre psique y mito*, *Imago Dei: A Study of C.G. Jung's Psychology of Religion*, *Filósofos de la nada* (disponible en anglès amb títol *Philosophers of Nothingness: an Essay on the Kyoto School*), i una col·lecció d'assajos publicats per Herder and Herder (Crossroad) a Nova York, 2003, sota el títol *Dialogues at One Inch above the Ground*. El Dr. Heisig és, ahora, l'editor general de la sèrie de 19 volums *Nanzan Studies in Religion and Culture* i l'autor de llibres sobre el sistema d'escriptura japonesa.

JAVIER MELLONI

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

Javier Melloni va ingressar a l'ordre del jesuïtes. És llicenciat en Antropologia Cultural i doctor en Teologia, membre de Cristianisme i Justícia, professor de Teologia Espiritual a la Facultat de Teologia de Catalunya i a l'Institut de Teologia Fonamental de Sant Cugat. Està especialitzat en temes de diàleg interreligiós i viu a la Cova de Sant Ignasi (Manresa), des d'on medita i reflexiona sobre les diverses manifestacions de l'experiència de Déu. És membre del consell de redacció de diverses revistes: *Selecciones de Teología*, Manresa (espiritualidad ignaciana) y *Dialogal* (diálogo interreligioso). És autor de diverses publicacions, entre les quals destaquen: *Los caminos del corazón. Introducción a la Filocalia*, (Sal Terrae, 1995); *Los ciegos y el elefante. El diálogo interreligioso* (Cuadernos de Cristianisme i Justícia, 97, 1999); *La mistagogía de los Ejercicios Espirituales de San Ignacio* (Mensajero-Sal Terrae 2001); *Itinerario hacia una vida en Dios*, Cuadernos EIDES 30,2001); *El Uno en lo múltiple. Aproximación a la diversidad y unidad de las religiones* (Sal Terrae 2003).

FRIEDHELM MENNEKES

de la Kunst-Station St Peter, Colònia

Friedhelm Mennekes va ingressar, el 1961, a l'orde dels jesuïtes. Va estudiar filosofia, ciències polítiques i teologia i es va doctorar en filosofia el 1972. Va estudiar també teologia catòlica a Bonn i a Frankfurt. Des del 1980 exerceix de professor de teologia pràctica i sociologia religiosa a l'escola superior de Teologia Filosòfica Sankt Georgen de Frankfurt/Main. Des del 1987 és rector de la parròquia de Sankt Peter de Colònia. Des del 1997 és catedràtic honorari en l'especialitat d'arts plàstiques de la Universitat Johannes-Gutenberg de Mainz. Amb les seves exposicions, el jesuïta Friedhelm Mennekes transposa des de fa vint anys Església i art. Ha mostrat en moltes conferències artístiques, discursos i darrerament en les seves exposicions, aquest aspecte viu entre art i religió. Va començar les seves exposicions a l'església Sankt

Markus de Nied (fins al 1985), més tard va continuar a l'administració central dels Ferrocarrils Federals i en darrer lloc, a la unitat artística Frankfurt (M) Hbf (1985-1989). L'any 1987 neix la unitat artística Sankt Peter Köln a l'església parroquial de Sankt Peter, d'estil gòtic.

FERNANDO PRATS

Fernando Prats ha fet fins ara diverses exposicions individuals i col·lectives. A Barcelona: *Excursus* (amb motiu del centenari del naixement de Joan Miró), Galeria Salvador Riera; *Cripta*, Espais 13, Fundació Joan Miró; *Mirada en viaje*, Centre d'Art Santa Monica; *Deambulatoris*, catedral de Vic; *Substàncies y Desahogo*, Galeria Joan Prats-ArtGrafic. A Santiago de Xile: *Chile 100 años. Artes visuales. Tercer periodo. Transferencia y densidad en el campo plástico Chileno* (1973-2000), Museo Nacional de Bellas Artes; *Anástasis*, intervenció en l'espai eclesial de l'església de Nuestra Señora de la Divina Providencia; *Pathografías*, Galeria Animal y Affatus Galeria Joan Prats-ArtGrafic. Ha exposat en les fires internacionals següents: Arco, Art Kbln i Art Forum Berlin.

ÓSCAR PUJOL

Director de programes educatius de Casa Àsia

Òscar Pujol va estudiar sànscrit (B.A., M.A., Ph.D.) en la Banaras Hindu University de Benarés. Es va doctorar l'any 1999 també per la mateixa Universitat, amb una tesi sobre un manuscrit gramatical del segle XII, el Tantrapradipa de Maitreyarakshita. Ha publicat més de quaranta articles i ha traduït diversos llibres del sànscrit al castellà. També és autor del diccionari Sànscrit-Català (2006). En l'actualitat resideix a Barcelona i és director de programes educatius de Casa Àsia.

SHIZUTERU UEDA

Professor emèrit de la Universitat de Kioto

Shizuteru Ueda és professor emèrit de la Universitat de Kioto i és considerat com al darrer gran representant de l'Escola de Kioto. Estudià Filosofia a la Universitat de Kioto i es doctorà a la Universitat de Marburg (Alemanya) amb una tesi sobre el Mestre Eckhart. En tornar al Japó, es dedicà a l'ensenyament a la Universitat de Kioto, on ocupà la càtedra de Filosofia de la Religió des de 1977 fins a la jubilació el 1989. Des de llavors segueix impartint classes a la mateixa Universitat de Kioto i a la Universitat de Hanazono i ha intensificat els seus contactes amb Europa, on ha estat professor visitant i ha pronunciat conferències a universitats com les de Marburg, Basilea, Bonn, Düsseldorf, Tubinga, Munich, Viena o Zurich. També ha participat en les trobades anuals del cercle Eranos a Ascona (Suïssa). Entre les seves publicacions destaquen dos dels seus estudis sobre la filosofia de Nishida, *Leyendo a Nishida Kitaro* (Tokio, 1991) i *L'Experiència i l'Autodespertar* (Tokio, 1998), així com nombrosos assajos, alguns escrits en alemany, recopilats fins el moment en onze volums per la editorial Iwanami.

AMADOR VEGA

Professor de Filosofia de la Religió. Universitat Pompeu Fabra

Amador Vega és professor de Filosofia de la Religió a la Universitat Pompeu Fabra. S'ha dedicat a l'estudi de la mística i la seva relació amb l'estètica. Entre els seus llibres destaquen: *Maestro Eckhart. El fruto de la nada* (Siruela, 1998-2003), *Zen, mística y abstracción* (Trotta, 2002) i *Ramon Llull y el secreto de la vida* (Siruela, 2002. Traducció anglesa de Crossroad, 2003).

ORGANITZEN:

Consell Social de la UPF
Telèfon: 93 542 20 30
Adreça electrònica: consell.social@upf.edu
<http://www.upf.edu/consellsocial/>

Institut Universitari de Cultura de la UPF
Telèfon: 93 542 16 11
Adreça electrònica: iuc@upf.edu
<http://www.upf.edu/iuc/>

Bibliotheca Mystica et Philosophica Alois M. Haas de la UPF
<http://www.upf.edu/haas/>

COL-LABORA:

GALERIA JOAN PRATS

LOCALITZACIÓ:

Auditori i sala d'exposicions de l'àgora Jordi Rubió i Balaguer i sala de graus Albert Calsamiglia de l'edifici Roger de Llúria del campus de la Ciutadella de la UPF.
(Ramon Trias Fargas, 25-27. Barcelona)